

34

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Полтава – 2013

ПІДГОТОВКА СТОМАТОЛОГІВ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ <i>Малик С.В., Челішвілі А.Л., Капустянський Д.В., Лавренко Д.О., Малик Л.В., Капустянська А.А.</i>	129
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Марченко І.Я., Шундрік М.А., Назаренко З.Ю., Браїлко Н.М., Лобач Л.М.</i>	131
ЗАСТОСУВАННЯ ДІАГНОСТИЧНИХ АЛГОРИТМІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ <i>Мельник В.Л., Шевченко В.К., Силенко Ю.І., Хребор М.В.</i>	133
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ <i>Мельник В.Л., Шевченко В.К., Силенко Ю.І., Хребор М.В.</i>	134
БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: МЕТА І ЇЇ ДОСЯГНЕННЯ <i>М'якінькова Л.О.</i>	136
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЯК БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ <i>Непорада К.С., Тарасенко Л.М., Нетюхайло Л.Г., Омельченко О.Є., Білець М.В., Манько А.М., Сухомлин А.А., Гордієнко Л.П.</i>	137
УПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В ПІСЛЯДИПЛОМНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ <i>Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Кузнецов В.В., Писаренко О.А.</i>	139
ВИКЛАДАННЯ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ЗА ПРИНЦИПАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ <i>Нідзельський М.Я., Писаренко О.А., Ткаченко І.М., Давиденко Г.М., Цветкова Н.В.</i>	141
КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ <i>Ніколішин А.К., Іленко Н.М., Котелевська Н.В.</i>	143
ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ПРОСТОРОМ <i>Панькевич А.І., Колісник І.А., Гоголь А.М.</i>	145
ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТАМИ <i>Пелипенко О.В.¹, Павленко С.М.¹, Півень Ю.М.¹, Малик В.Д.¹, Березан О.І.²</i>	148
ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В НАЙБЛИЖЧІ РОКИ <i>Петрушанко В.М., Сидорова А.І., Павленкова О.В.</i>	149
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ <i>Петрушанко Т.О., Іленко Н.М., Ніколішина Е.В., Марченко А.В., Литовченко І.Ю.</i>	151
БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС У РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРІ <i>Плужнікова Т.В., Ляхова Н.О., Надута-Скринник О.К., Руденко Л.А.</i>	153
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ <i>Попова І.Б.</i>	154
НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР – НОВА ПАРАДИГМА НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ І СЕРЕДЬНОГО МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ПОЛТАВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ПЕРИНАТАЛЬНОГО ЦЕНТРУ <i>Похилько В. І., Ковальова О. М., Траверсе Г. М., Цвіренко С. М.</i>	156
ГАРМОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ З ВИМОГАМИ ЄВРОСОЮЗУ – ОПТИМАЛЬНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ <i>Почерняєва В.Ф., Васько Л.М., Жукова Т.О., Корнеєв О.В.</i>	158
ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ <i>Прилуцький О.К.</i>	160
УПРОВАДЖЕННЯ КЛІНІЧНИХ НАПРЯМІВ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ІЗ ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ <i>Проніна О.М., Білич А.М., Данильченко С.І., Половик О.Ю., Коптев М.М.</i>	162
УМОВИ АДАПТАЦІЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ <i>Рибалов О.В., Іваницька О.С.</i>	164
ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЦИНИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ <i>Рожнов В.Г., Винник Н.І.</i>	165
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ <i>Ройко Н.В., Ніколенко Д.Є., Филенко Б.М., Новосельцева Т.В.</i>	167
ПАТОФІЗІОЛОГІЯ: МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ВИКЛАДАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ <i>Савельєва О.В.</i>	168
ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЄВРОПЕЙСЬКІ ПЕРСПЕКТИВИ <i>Салій А.В., Ющенко Ю.П., Кустарьова Л.П., Зінченко Н.О.</i>	170

УПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ В ПІСЛЯДИПЛОМНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Нідзельський М.Я., Давиденко Г.М., Кузнецов В.В., Писаренко О.А.

ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія"

Висвітлені особливості реалізації болонських принципів у системі післядипломної медичної освіти в Україні. Зазначено, що реформування вищої медичної освіти в країні має свою специфіку, оскільки наявна система має низку відмінностей від європейських стандартів вищої освіти. Підкреслено, що не потрібно сліпо копіювати європейську систему, а зберігати традиції власної вищої медичної освіти.

Ключові слова: безперервний професійний розвиток, європейська система освіти, післядипломна професійна освіта.

Висока кваліфікація і достатній рівень компетентності медичних працівників покликані поліпшити якість надання медичної допомоги населенню. Сучасна охорона здоров'я потребує компетентних фахівців із достатнім рівнем знань і вмінь, здатних обґрунтовувати свої дії та рішення з позицій доказової медицини. Тільки постійний, безперервний професійний розвиток медичного працівника створює основу для високої ефективності його повсякденної роботи [2].

Медичні кадри - найбільш цінний ресурс охорони здоров'я, мають значний вплив на процес здійснення будь-яких змін у галузі охорони здоров'я населення. Сучасна вітчизняна система охорони здоров'я вступила в період реформ і перетворень, спрямованих на підвищення якості медичних послуг, що надаються шляхом удосконалення ресурсного забезпечення і розвитку кадрового потенціалу організацій охорони здоров'я.

В умовах зростаючого інформаційного потоку, постійного впровадження в клінічну практику нових лікарських препаратів, нових методів діагностики і лікування лікар гостро відчуває потребу в постійному підвищенні кваліфікації.

Сучасне суспільство розвивається в умовах, коли постійно змінюються і підвищуються вимоги до професіоналізму і компетентності лікарів усіх рівнів, коли необхідно створювати нові освітні програми, використовувати сучасні технології навчання, вести спеціальну підготовку педагогічних кадрів для реалізації інноваційних галузевих програм.

Світовий досвід свідчить, що післядипломна освіта, по-перше, має бути безперервною; по-друге, має дозволити відпрацьовувати практичні навички; по-третє, має спиратися на принципи доказової медицини [3,4].

Вивчення міжнародного досвіду післядипломної професійної освіти лікарських кадрів дозволяє говорити про необхідність широкомасштабного впровадження передових освітніх технологій у традиційну систему додаткової медичної освіти і безперервного професійного розвитку медичних кадрів, зокрема в частині впровадження системи облікових кредитів, додаткових освітніх програм і навчальних модулів, дистанційних освітніх технологій, активного використання в навчальному процесі слухачів самостійної роботи з доступом до сучасних електронних бібліотек, надання можливості лікарю вільно вибирати форми, тривалість і місце підготовки затверджених освітніх програм [1,5].

Традиційні форми навчання не можуть повною мірою забезпечити безперервного оновлення і вдосконалення професійних знань, тому необхідно рекомендувати широкомасштабне використання технологій дистанційного навчання. Системи дистанційної освіти перш за все потребують такі групи лікарів: лікарі, охочі здобути другу освіту або пройти перекваліфікацію; особи, охочі підвищити свою кваліфікацію з конкретного розділу, тематики та галузі знань; особи з обмеженими можливостями. Розвиток відкритого дистанційного навчання дозволить забезпечити лікарям рівний доступ до якісної освіти в єдиному світовому освітньому просторі.

У сучасних умовах ринку праці виникає необхідність упровадження системи безперервного професійного розвитку відповідно до міжнародних стандартів якості. Пропаганда безперервного професійного розвитку фахівців спрямована на підтримку й удосконалення досвіду (знань, відносин) окремого лікаря, життєво важливих для задоволення змінних потреб пацієнтів і системи надання медичного обслуговування, що відповідає новим результатам наукового пошуку в медицині.

Безперервна освіта – це процес, покликаний допомогти медичним працівникам адаптуватися до змін, що відбуваються в медичній науці та практиці. Безперервний професійний розвиток розглядається як професійне зобов'язання і є також передумовою підвищення якості медичної допомоги.

Безперервне навчання охоплює широку низку заходів – від підвищення професійної кваліфікації до спеціалізованих курсів.

Зважаючи на специфіку медичної освіти, додатковими критеріями, що мають пред'являтися до вищих навчальних медичних закладів, які реалізують освітні програми післядипломного рівня, можуть бути такі:

- наявність умов для клінічної підготовки (власна університетська клініка), що дозволить забезпечити формування необхідних знань і умінь, відпрацювання практичних навичок;
- високий рівень професійної майстерності співробітників клінічних кафедр (при цьому основну частку мають складати фахівці з вищою і першою лікарськими категоріями);
- наявність Центрів доказової медицини і можливості постійного доступу слухачів до джерел достовірної інформації;
- наявність дієвої системи регулярного безперервного професійного розвитку професорсько-викладацького складу;
- використання в освітньому процесі інноваційних освітніх технологій (проблемне і проектне навчання, робота в малих групах, інтерактивні лекції й ін.);
- широке використання в навчальному процесі симуляційних та імітаційних технологій діяльності навчально-клінічних центрів;
- наявність у вищому навчальному закладі інформаційного веб-порталу, можливості якого широко використовуються в освітньому процесі.

Усе це було задекларовано Болонською конвенцією в галузі освіти, до якої приєдналась і Україна.

Болонська декларація має своїм призначенням формування моделі європейської вищої освіти з урахуванням специфіки і традицій національних освітніх систем. Болонський процес спрямований на гармонізацію, а не на уніфікацію вищої освіти в Європі. Він покликаний сприяти зростанню якості освіти, підвищенню конкурентоспроможності вишів і взаємному визнанню дипломів країн-учасниць Болонського процесу.

«Європейський вибір – невід’ємна складова розвитку вищої медичної освіти України»

У ході впровадження основних положень Болонського процесу і позитивного досвіду європейських держав із використання кредитної системи в медичній освіті виявилися певні невідповідності між освітніми системами різних країн, у тому числі і відносно традиційної національної системи освіти України. Необхідно ще раз підкреслити, що процес інкорпорації основних положень європейської освітньої системи в практику медичних вишів України може бути ефективним з урахуванням особливостей національної освітньої системи.

Список використаної літератури

1. Дюков В.М. Инновационная педагогика / Дюков В.М., Семенов И.Н. –Красноярск, 2007.– 248 с.
2. Костюков Н.Н. Некоторые вопросы совершенствования подготовки врачей в современных условиях. Ч.1: Концептуальный подход в выделении содержания обучения / Н.Н. Костюков. - М., 2009. – С. 198.
3. Похмелкина Г.Ф. Психологический образ мышления и преподавание психологии в медицинском вузе / Г.Ф. Похмелкина // 240 лет ММА им. М.А.Сеченова. Современные проблемы образования в высшей медицинской школе : материалы метод. конф.– М., 1998.
4. Международные стандарты ВФМО по улучшению качества в медицинском образовании. Европейская спецификация для базового и последипломного медицинского образования и непрерывного профессионального развития // Всемирная Федерация Медицинского образования. - Копенгаген, 2007. – 82 с.
5. Стратегия развития кадров здравоохранения в Европейском регионе, принятая на 57 сессии Европейского регионального комитета ВОЗ, Белград, Сербия, 17–20 сент. 2007 г.